

СТЕНОГРАФСКИ БЕЛЕШКИ
од Деведесет и петтата седница на
Собранието на
Република Македонија, одржана на 4
декември 2001 година

Седницата се одржа во салата за седници на Собранието на Република Македонија, со почеток во 15,00 часот.

Седницата ја отвори и со неа раковдеше господин Стојан Андов, претседател на Собранието на Република Македонија.

СТОЈАН АНДОВ:

Дами и господа пратеници,

Ја отворам Деведесет и петтата седница на Собранието на Република Македонија.

Пратениците Весна Јовановска, Валентина Божиновска, Латиф Пајкоски, Мирко Иванов, Љубомир Поповски, Никола Јованов ме известува дека од оправдани причини не се во можност да присуствуваат на седницата.

На седницата покранети се претседателот на Република Македонија, господинот Борис Трајковски, претседателот и членовите на Владата на Република Македонија.

Владата на Република Македонија предлага на оваа седница по итна постапка да се донесе Законот за локална самоуправа.

Предлогот ви е поделен.

Молам претставникот на Владата да ја образложи основната и неопходна потреба од итно донесување на овој закон.

Има збор, господинот Фаик Аслани, министер за локална самоуправа.

ФАИК АСЛАНИ:

Почитуван господине претседателе, почитувани пратеници, Согласно член 344 од Деловникот на Собранието на Република Македонија се предлага Предлогот за донесување на закон за локална самоуправа да се донесе по итна постапка како неопходна потреба. Неопходноста за ваквиот предлог произлегува од потребата за реализација на одредбите од Рамковниот договор, склучен помеѓу политичките партии на 13.08.2001 година во Охрид, со кој се предвидува донесување на закон за локална самоуправа во рок од 45 дена од денот на потпишувањето на Рамковниот договор.

Овој закон е прв закон со кој што започнува процесот на децентрализација на власта во сферата на локалната самоуправа. Заради тоа предлага Предлогот на закон за локална самоуправа да се претресе на истата седница на Собранието со која се претставува и Предлогот за донесување на закон за локална самоуправа.

Благодарам.

СТОЈАН АНДОВ:

Предлогот на Владата овој закон да се донесе по итна постапка, го ставам на гласање.

Процедурално господинот Златко Стојменов се јавува за збор.

ЗЛАТКО СТОЈМЕНОВ:

Почитуван претседателе, почитувани колеги пратеници, почитувани претставници на Владата.

Бидејќи во објаснувањето за итноста на поставувањето на точката на дневен ред претставникот на Владата се повика на Рамковниот договор од 13.08.2001 година, јас на почетокот, истакнувајќи дека ќе гласам за итноста, поставување на оваа точка како итна со надеж дека добрата волја која ја покажуваме и спремноста да соработуваме како Парламент на Република Македонија и јас лично како пратеник во средувањето на состојбите во Република Македонија ќе придонесе во средување на општата состојба во Република Македонија, сакам да укажам на претставникот на Владата можеби помалку, повеќе на потписниците на овој договор, господинот Љубчо Георгиевски, господинот Арбен Џафери, господинот Бранко Црвенковски, господинот Имер Имери на гарантот претседателот на државата Борис Трајковски и на посебно се обракам до господинот претставник Франсоа Леотар и претставникот на ЕУ Џејмс Пердју и нивните луѓе кои се делегирани дека при потпишувањето на овој договор е направен редослед во потезите, така да во точката основни принципи, под 1, е ставено целосно и безусловно се отфрла употребата на насилство за остварување на политички цели. Под точката 2 во основните принципи „суверенитетот и територијалниот интегритет на Македонија и унитарниот карактер на државата се неповредливи" и мора да се сочуваат. И во основните принципи петта точка е развојот на локалната самоуправа. По редоследот на нештата, како се дадени во Рамковниот договор прекин на непријателствата е точката број 1. И во неа се вели: Ке има целосен прекин на непријателствата, целосно доброволно разоружување на етничките албански вооружени групи и нивно целосно доброволно распуштање, "целосно доброволно распуштање" Тоа тие ќе го прифатат фактот дека за донесување одлука од страна на НАТО да помогне во овој контекст ќе биде потребно воспоставување општ, безусловен и неограничен прекин на огнот, согласно за политичко решение на проблемите на оваа земја јасна заложба на вооружените групи доброволно да се разоружаат. И прифаќање од сите договорени страни на условите и ограничувањата во рамките на кои ќе делуваат силите на НАТО.

СТОЈАН АНДОВ:

Само да ви кажам, тоа во расправата ќе го кажете. Тука нема ништо процедурално.

За тоа ќе гласаме, не се дискутира. Според деловникот не се расправа. Никој нема

право за збор по итноста. Јас мислев ќе кажете како ќе гласате. Затоа ви дадов збор. Кажете го тоа.

ЗЛАТКО СТОЈМЕНОВ:

Вака сега. Бидејќи е денеска ставена оваа точка да биде итна, и е веднаш после точката за прекин на непријателствата како прва точка, јас прифаќам ние како Парламент ние да расправаме како итна точка на дневен ред, меѓутоа за мене е неприфатливо да не е исполнета претходната точка односно точката за прекин на непријателствата. Бидејќи се работи точката за прекин на непријателствата. Затоа бидејќи се работи за политички документ на кој се придржуваат народните претставници со добра волја, и Парламентот ова е еден политички документ кој не е обврзувачки за Парламентот, а пратениците покажаа потполна кооперативност, ве молам Вас господин претседателе, ги молам пратениците и сите институции што се наброени овде од претседателот на државата преку потписниците и меѓународните посредници, да се погрижат за време на расправата на оваа итна точка иако не е итна, иако бара многу расправа и е многу дискутабилна колку треба итно да се расправа за неа, да се барат начини, да се обезбеди претходната точка за безбедноста во Република Македонија. Објаснувањата дека во Република Македонија како што ги даваат некои странски фактори...

СТОЈАН АНДОВ:

Господине Стојменов, не расправајте по точката. Сега кажете како ќе гласате. За тоа добивте збор. Се што имате да кажете ќе кажете во расправата по точката.

ЗЛАТКО СТОЈМЕНОВ:

Да, сега ќе заклучам господине претседателе, за тоа зборувам. Објаснувањата од типот дека во Република Македонија се одржуваат многу "свадби и веселби" веќе не држат. Доволно беа свадби и веселби, време е да преминеме на безбедноста на Република Македонија и прекин на етничкото чистење и малтретирање на граѓаните на Република Македонија за да можеме да разговараме итно по политичките обврски што ги презеле луѓето потпишани и што се изгласани во овој Парламент.

Затоа барам во текот на расправата да се обезбедат механизми, да се обезбеди безбедна состојба во Република Македонија и посебно да се расправа за безбедноста во Република Македонија. А бидејќи, додека е итна точката, сеуште доаѓаат дописи до нас пратениците и сме во дилема дали треба итно да расправаме по овој, вака сложен закон, што задира во многу сфери во државата, апелирам претседателот на Собранието, како единствено уставно овластен да закажува седници и поголемите партии да размислат во меѓувреме, додека се размислува за овој закон, конечно да се разговара во овој Парламент за

безбедносната состојба, бидејќи таа е дискутабилна.

Благодарам.

СТОЈАН АНДОВ:

Господинот Флоровски бара збор процедурално.

АЛЕКСАНДАР ФЛОРОВСКИ:

Јас не знам колку е итен овој закон, но господине претседателе...

СТОЈАН АНДОВ:

Не расправајте за тоа. За тоа секој ќе гласа и ќе реши Собранието.

АЛЕКСАНДАР ФЛОРОВСКИ:

Ќе гласам така како што налага мојата совест. Еве, нека остане тајна барем за Вас, за мене не е тајна, веќе се определив како ќе гласам.

Сакам друго да кажам, процедурално или деловнички, ако веќе носиме вакви битни закони, ред е да кажеме и нешто друго во контекст на она што вие во еден изминат период од месец дена го пропагиравте, да се запрашаме дали има услови за донесување на овој закон, пред се се повикувам...

СТОЈАН АНДОВ:

Тоа во расправата ќе го кажете.

АЛЕКСАНДАР ФЛОРОВСКИ:

Ќе кажам господине претседателе, ве молам немојте да ме прекинувате, повторно ќе се јавам.

Сакам друго да кажам, дека пред два до три дена имате обесен македонец во тетовско, не е ова маркетинг, едноставно гласно размислувам што ни се случува нам како македонци, дали сме сите под една масовна хипноза, имате напад на полициски пунктови во Тетово, во Куманово и Љуботен.

Дали имаме созреани услови денеска ние да решаваме за ваков тип на закон каде што утре ќе имаме многу мала контрола на она што ќе ни се случува во 20-тина и повеќе општини и, се плашам, да не се случи она најлошото некое сценарио во некои туѓи глави, препоставувам надвод од нашава држава.

Околу итноста...

СТОЈАН АНДОВ:

Нема итноста. Околу итноста не се расправа. Ве молам, дозволете да тече седницата.

АЛЕКСАНДАР ФЛОРОВСКИ:

Околу итноста, ќе кажам господине претседателе, кога ќе се пријавам да говорам, значи, апелирам македонските пратеници да станат од она што значи масовна хипноза што, на некој начин сите не опфати...

СТОЈАН АНДОВ:

Нема расправа за тоа. За тоа немаш добиено збор.

АЛЕКСАНДАР ФЛОРОВСКИ:

Мислам дека не е време за овој закон додека не престанат воените дејствија, додека не престанат наводните самоубиства на македонци, додека не престанат нападите на полициските пунктови и, додека, господо пратеници немаме контрола врз целата територија на Република Македонија...

СТОЈАН АНДОВ:

Ве молам, сега околу тоа...

АЛЕКСАНДАР ФЛОРОВСКИ:

За жал, во моментот не функционираме како држава. Скоро една третина од територијата на Република Македонија не е под контрола на легитимните власти во Република Македонија.

Господине претседателе, благодарам што ми дозволивте да се изјаснам. Ќе се јавам повторно за збор.

СТОЈАН АНДОВ:

Кога ќе отвориме расправа. Има збор господинот Наќе Стојановски.

НАЌЕ СТОЈАНОВСКИ:

Јас станав да кажам дека ќе гласам против предлогот за донесување на итноста на овој закон, по итна постапка, од многубројни причини. Накратко ќе ги сублимирам во две сега, да се држам до деловникот и да не ја комплицирам работата како што смета претседателот на Собранието.

Прво, сметам дека ваков закон за регулирање на оваа област треба да се донесе не денес, туку вчера или за разлика од утре. Мислам дека една од причините за кризата во Република Македонија што е, тоа е големата концентрација на централната власт во Република Македонија што до сега е и сеуште егзистира како таква и, како максимална концентрација на власта и нејзината злоупотреба од сегментот на оние кои ја практикуваат власта во Република Македонија. Мислам дека еден ваков закон е нужно потребен на Република Македонија. Но, мислам дека таа преку нужна потреба што ја чувствува Република Македонија не треба да се случи да на една седница, каква што е оваа денеска предложена, по итна постапка расправаме за предлог за донесување со предлог на закон, да немаме ни време да интервенираме во дел од решенијата, прво да ги осознаеме, па потоа да интервенираме во дел од решенијата што се предлагаат на седницата.

Сметам дека ова Собрание треба да го донесе овој закон во нормална процедура, да расправаме за предлогот на закон со заклучок за максимално за две недели да расправаме и за предлогот на закон, дека е една оптимална варијанта во која можеме да размислиме како субјекти да го подобриме текстот. Верувајте, од добар закон во оваа област за која што денеска

треба да расправаме и што се предлагам да ја донесеме, во многу ќе зависи позицијата и иднината на Република Македонија понатаму.

Благодарам.

СТОЈАН АНДОВ:

Има збор господинот Мерсел Биљали.

Само, кажете како ќе гласате. Не отворајте расправа околу итноста. Според деловникот не е дозволена расправа по предлогот за итност. Само се гласа.

МЕРСЕЛ БИЉАЛИ:

Пред да кажеме, господине претседателе, како ќе гласаме, треба да кажам барем три збора зошто така ќе гласам.

Имено, мислам дека треба да се поддржи итноста за донесување на овој закон, не само од причина што е тоа обврска наша, прифатена во Охридскиот договор, не само поради тоа што со тоа не само што го кажуваме нашиот имиџ како сериозни или несериозни, како знаени и чесни и да бидеме како такви, туку е многу важно што од ова ќе зависи и донаторската конференција, што значи финансиската поддршка на нашата држава. Мислам дека е многу лошо ако се пропушти оваа шанса и тоа ќе се одрази како социјална експлозија. Не знам колку се свесни тие кои играат како господинот Флоровски на една многу опасна карта, да не кажам хипокризија, не може пред себе да имате текст, предложен од Владата на Република Македонија, чиј претседател е од партијата на господинот Флоровски, а од другата страна да се смета...

СТОЈАН АНДОВ:

Вие, со другите не се занимавајте. Само за вас.

МЕРСЕЛ БИЉАЛИ:

Во ред, завршувам.

Да се внимава, да се смета на неинтелегенција и на итноста на луѓето дека тие не можат да не прочитаат, многу убаво не прочитале, не можеме ние да учествуваме во Владата и, да кажеме дека сме против тој закон.

Благодарам.

СТОЈАН АНДОВ:

Ве молам да гласаме.

Предлогот на Владата овој закон да се донесе по итна постапка, го ставам на гласање.

Ве молам да гласаме.

Гласале вкупно 68 пратеници, 55 пратеници гласале за, воздржано гласале 6 пратеници и против гласале 7 пратеници.

Констатирам дека Собранието го усвои предлогот.

Предлагам предлогот на дневниот ред да не се дополнува со други точки.

Предлогот го ставам на гласање. Ве молам да гласаме.

Ве молам, само момент, имаме предлог, да видам за што е тој предлог.

Ке соопштите дека е во постапка формирањето, не мора сега да се формира, вие, кој ќе одите таму. Ова е за Комисијата за избори и именувања.

Господинот Настевски бара збор.

КИРИЛ НАСТЕСКИ:

Господине претседателе, почитувани колеги пратеници,

Ја ценам итноста за донесување и расправа на Законот за локална самоуправа.

Меѓутоа, сметам дека едно прашање што се отвора два-три месеци а е многу важно за здравјето на граѓаните, да го покренам овде бидејќи до сега надлежните органи воопшто не реагираат.

Еве, во што е зборот. Како резултат на крајно нарушената хидролошка состојба што ја зафати нашата држава, а која се оценува и како стогодишна суша, драстично е намалена штедроста на изворот "Студенчица" од кој со вода за пиење се снабдуваат десет општини, а со околу 160 литри во секунда се снабдува и ТЕ "Осломеј" за вода за технолошки цели.

Изворот, секојдневно се намалува. Денеска, од него се добиваат под 500 литри во секунда од кои 160 литри одат за ТЕ "Осломеј", а само со 340 литри во секунда треба да се снабдат и 160 илјади жители, што ниту од далеку, односно за споредба тоа е доволно само за еден град како што е Прилеп.

Како резултат на ваквата состојба се врши редуција во водоснабдувањето. Корисниците немаат вода и по 20 часови дневно, а поради екстремно ниските количини на вода не е можно да се врши правилна редуција така што одделни населби во Прилеп и горните катови на станбените згради веќе со денови немаат вода. Состојбата во училиштата, детските установи, факултетот, здрав-ствените установи веќе не е одржлива и секојдневно се доведува во прашање нивното понатамошно работење. Информациите од Заводот за здравствена заштита укажуваат на зголемени заболувања.

Кон Прилеп, во овој момент доаѓаат 80 до 100 литри во секунда и покрај напорите што ги прави ЈП "Студенчица" и ЈП "Комуналец" од градот, вклучувајќи ги и локалните можности за подобрување на водоснабдувањето, состојбата е крајно загрижувачка бидејќи потребните 350 литри во секунда за градот ниту од далеку не можат да се обезбедат.

Согледувајќи ја ваквата состојба група пратеници, уште на почетокот на октомври се обрати до претседателот на Собранието на Република Македонија со намера да укаже на опасностите што беа во тој момент, како и опасностите што би нашоле во средниот период. Побаравме нашето барање да се достави до Владата со предлог, како единствено можно решение за санирање на таа состојба, времено да се исклучи ТЕ "Осломеј" и 160-те литри вода што ги користи "Осломеј" за технолошки цели да се

насочат кон останатите корисници на целиот систем.

Не ги знаеме причините зошто во тоа време не се реагираше. На иницијатива на сите прилепски пратеници, при крајот на октомври, на работна средба со претставници на министерствата и ТЕ "Осломеј" повторно се отворија овие прашања и повторно се бараше интервентно да биде исклучена термоелектраната од системот и водата да се насочи кон жителите.

Но, предлозите на Владата што ги достави во информацијата, од тие предлози не произлегува никакво решение за овој проблем. Имајќи предвид дека временските услови не нудат можност за подобрување на состојбата и со оглед на тоа што и Владата преку своите институции не презеде конкретни мерки за надминување на оваа крајно лоша состојба со водоснабдувањето, барем денес на оваа седница Владата да го запознае Собранието, а особено граѓаните кои немаат вода за пиење со тоа какви мерки ќе превземе за санирање на оваа крајно критична состојба и во кој временски период.

СТОЈАН АНДОВ:

Значи, предлагате Владата да поднесе информација по ова прашање, со предлог мерки.

Имаме предлог и од месните заедници од Прилеп. Предлогот вам ви е поделен овде.

ЖАРКО КАРАЏОСКИ:

Претседателе, јас би имал само еден конструктивен предлог во контекст на ова. Јас го поддржувам она што господинот Настевски бара информација. Меѓутоа, јас имам еден друг предлог, ви се обраќам вас како претседател да ја искористите позицијата како претседател на Собранието. Еве, апел од нас како пратеници од Прилеп вклучително сите, искористете ја позицијата да ни закажете една средба ако може со премиерот за да го изнесеме проблемот, или со ресорниот министер, или со одговорните во Електростопанство да го изнесеме проблемот, да дискутиреме, бидејќи од информација голема корист градот нема да има, но од конкретни разговори евентуални решенија во секој случај ќе има. Јас затоа ви апелирам, искористете ја вашата функција и евентуално ако договорите таков термин да ни соопштите.

СТОЈАН АНДОВ:

За утре ќе побарам да инате средба и со премиерот и со надлежниот министер. Тоа е во ред. Меѓутоа, имаме предлози за дневниот ред. Тоа е само објаснување.

Го чувте предлогот на г. Настевски.

Ве молам да гласаме.

Гласале вкупно 60 пратеници, за гласале 51 пратеник, воздржано гласале 4 пратеници и 5 пратеници гласале против.

Молам, службите да го утврдат точниот број на присутни пратеници во салата.

Во салата се присутни 67 пратеници.

Според тоа, гласањето важи.

Констатирам дека предлогот на г. Настески е усвоен.

Предлагам вака формулираниот предлог на дневен ред да не се дополнува со други точки.

Предлогот на дневниот ред го ставам на гласање. Ве молам да гласаме.

Вкупно гласале 69 пратеници, за гласале 61 пратеник, воздржано гласале 5 пратеници, против гласале 3 пратеници.

Констатирам дека предлогот е усвоен.

Според тоа за денешната седница го предлагам следниот дневен ред.

Точка 1 - Предлог на закон за локалната самоуправа.

Точка 2 - Информација за состојбите и проблемите со водоснабдувањето на Прилеп и другите општини од системот "Студенчица", со Предлог мерки.

Предложениот дневен ред го ставам на гласање. Ве молам да гласаме.

Вкупно гласале 73 пратеници, за гласале 66 пратеници, воздржано гласале 4 пратеници, против гласале 3 пратеници.

Констатирам дека е усвоен предложениот дневен ред.

Минуваме на точката 1 - Предлог на закон за локалната самоуправа.

Предлогот на законот и извештаите на работните тела на Собранието ви се доставени, односно поделени.

Отворам општ претрес.

Согласно амандманот XVI на Уставот на Република Македонија, законот се донесува со двотретинско мнозинство гласови од вкупниот број пратеници, при што мора да има мнозинство гласови од вкупниот број пратеници кои припаѓаат на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија.

Молам кој бара збор?

Има збор министерот за локална самоуправа господинот Фаик Арслани.

ФАИК АРСЛАНИ:

Почитуван господине претседателе, почитувани пратеници,

Дозволете ми, денес пред вас да ги презентирам основните постулати на новиот Закон за локална самоуправа, првиот од серијата закони што треба да се донесат и кој треба да го означи почетокот на реформата на локалната самоуправа.

Но најнапред ќе се обидам да одговорам на прашањето што веројатно многумина си го поставуваат: зошто е неопходно сега да се преземаат вакви обемни реформи во оваа област? Затоа, на почетокот

на моето излагање, ќе се осврнам на улогата на локалната самоуправа во: развојот на демократијата и во остварувањето на една од основните цели на европските интеграции - изградбата на демократска Европа.

Имено, транспарентноста и блискоста на владејачките структури до граѓаните има за последица демократија и чувство кај граѓаните на една држава, дека тие се дел од општеството, односно дека тие учествуваат и можат да учествуваат во обликувањето на власта.

Идентификацијата на граѓанинот со заедницата, меѓу другото, бара тој граѓанин да се види себеси како дел од таа заедница, кој учествува во нејзиното обликување.

Во таа насока локална самоуправа е клучен механизам за развивање на концептот за постојаниот човечки развој.

Таа ги оспособува луѓето директно: да учествуваат во процесот на управување и им помага да создадат општество во кое сите ќе имаат еднакви можности.

Самостојното вршење на надлежностите во рамките на локалната самоуправа го отвора неопходниот простор за почитување на локалните особености, со што: од една страна се олеснува идентификацијата со целокупната општествената заедница; и од друга страна се зголемуваат интегративните сили.

Од сето ова се појавуваат причинско-последични врски меѓу иднината на локалната самоуправа и процесот на европското обединување.

Единиците на локалната самоуправа мора да играат централна улога во изградбата на една демократска Европа.

Во таа смисла неопходно е да се направат напори во два различни правци:

Најпрвин единиците на локалната самоуправа мораат самите да се прилагодат кон новите услови.

Второ, државата потребно е да им гарантира на општините слободен простор во одлучувањето и во уредувањето на работите од нејзина надлежност.

Почитувани пратеници,

Важен чекор во процесот на промовирање на децентрализацијата и зајакнување на локалната самоуправа е донесувањето на соодветна националната правна регулатива, со што ќе се создадат предуслови за реформа на локалната самоуправа.

Во 1995 година, Република Македонија, со донесување на Законот за локалната самоуправа, го започна процесот на транзиција во областа на локалната самоуправа во нашата држава.

Во таа насока, како што знаете, во 1996 година беа донесени и:

Законот за територијална поделба и определување на подрачјата на единиците на локалната самоуправа,

Законот за локални избори и Законот за Градот Скопје, а Република Македонија е членка и на Европската повелба за локална самоуправа на Советот на Европа која ја ратификуваше во 1997 година, без никакви резерви.

Меѓутоа, анализите на петгодишната примена на овие закони покажаа дека се потребни промени во оваа област. Потребата за промени се должи не само на одредени слабости на постојниот Закон за локалната самоуправа, туку пред се поради: констатираните неусогласеноста на законите коишто се однесуваат на областите поврзани со локалната самоуправа со основните определби на Законот за локалната самоуправа; постоење на систем за финансирање на единиците на локалната самоуправа кој не ги задоволува потребите, и систем на контрола и надзор над работењето на општините кој не е соодветен.

Ваквата состојба не само што негативно се одразува на Демократските процеси во нашата земја, и го забавува процесот на асоцирање на Република Македонија во Европската унија.

Дами и господа,

Имајќи го во предвид обемот на промените што треба да се извршат за да се заврши започнатиот процес на реформи во локалната самоуправа, во ноември 1999 година, Владата ја усвои Стратегијата за реформа на системот на локалната самоуправа, како сегмент од Стратегијата за реформа на јавната администрација.

Верувам дека Стратегијата за реформа на локалната самоуправа е добро избалансирана и ги опфаќа клучните елементи на реформата, со јасно поставени приоритети.

Со Стратегијата се зацртани основните цели на реформата на системот на локалната самоуправа, кои се насочени кон: Редифинирање и развој на територијалната, функционалната и институционалната организација на локалната самоуправа, и усовршување на взаемните односи и на односите со органите на државната власт.

Утврдување и развој на демократските процедури и механизми во организирањето и функционирањето на локалната самоуправа кои треба да го гарантираат правото на граѓаните да влијаат на управувањето од една страна и да имаат достап до информациите и решенијата на локалните власти од друга страна.

Поттикнување на процесот на децентрализацијата на власта, при што ќе се внимава на заштита на интересите на државата.

Обезбедување законската заштита на политичката, административната и

финансиската самостојност на локалните власти во општиот систем на управување на државата.

Крајната цел се разбира е: изградба на општина по европска модел, прилагодена на нашите специфични потреби, услови, традиција и менталитет од една страна, и јакнење на мирот и стабилноста во овој регион, забрзување на економскиот и социјалниот развој и побрзо вклучување на Македонија во Европските Унија од друга страна.

Секако, свесни сме дека избраниот пат е само еден од можните. Ние мораме да го избереме нашиот пат - при што ги земаме во предвид нашето културното наследство, ресурсите, традициите и другите специфики на нашата земја. Уверени сме дека системот кој го предлагаме одговара на спецификите на нашата земја и состојбите во неа. Исто така, свесни сме дека остварувањето на зацртаните цели на реформата на локалната самоуправа е долготраен процес и дека е потребно е време да се изгради чувство на доверба помеѓу креаторите на политиката, заинтересираните организации и граѓаните.

Заради успешно спроведување на овој процес Владата на Република

Македонија усвои и План на активности, со кој се утврдени идните чекори кои треба да се преземат во периодот од 2002 до 2004 година.

Со Планот се определени и органите кои се надлежни за спроведувањето на активностите, и се утврдени се врските со другите реформски процеси што истовремено се одвиваат во нашата земја, како што се, пред се: реформата на јавната администрација, на здравствениот систем, на образованието, реформата во финансиската сфера и други реформски зафати чие спроведување има директно влијание на локалната самоуправа.

Од усвоениот План на акции може да се види обемот на промени што треба да се направат.

За илустрација би нагласил само дека, освен базичните закони кои треба да се изменат или дополнат, треба да се донесе и нов Закон за финансирање на општините, неколку други нови закони и да се изменат околу осумдесетина закони.

Со имплементацијата на сите овие промени треба да се овозможи: институционално зајакнување на локалните власти; развој и воведување на управување според остварените резултати како еден вид на административна филозофија; создавање просторни, материјални и технички услови за нормално функционирање на органите на општините, особено на оние кои се мали и недоволно развиени; создавање на центар за обука на вработените во локалната самоуправа, со што ќе се овозможи создавање на ефикасна и способна локална администрација;

формирање база и банка на податоци за општините, која покрај другото може да служи за воспоставување на контакти со потенцијалните партнери во други земји; обезбедување на техничка помош во создавање и ефикасно управување со разните видови меѓуопштинска соработка; развој на граѓанското општество заради подобрување на одговорноста на локалното управување, со активни организации кои потекнуваат од заедницата се битни промотори на реформата; развивање на процедури и механизми за проширување на улогата на локалните невладини организации и асоцијации во процесот на донесување на одлуки; подршка за имплементацијата на новите надлежности на општината согласно новите законски промени; идентификување на главните административно-технички и финансиски пречки за прекугранична соработка.

Почитувани дами и господа,

Оваа реформа е државен акт со долгорочно дејство, кој ги засега сите и поради тоа мора да обезбеди обединување на усилбите на сите нас.

Како прв чекор во остварувањето на зацртаните цели е Законот за локална самоуправа кој е денес пред вас.

Сакам да нагласам дека овој текст кој денес ви го нудиме е резултат на еден двегодишен процес во кој беа вклучени многу поединци и институции.

Во тој процес, покрај Министерството за локална самоуправа, како главен ностел на овие активности, беа вклучени и претставници на сите релевантни министерства, како и: домашните и експерти на Советот на Европа, експерти на ФАРЕ - Програмата за реформа на јавната администрација и УСАИД - Програма за техничката помош за реформа на локалната самоуправа, и Заедницата на единиците на локалната самоуправа на Република Македонија.

За илустрација на транспарентноста на процесот на изготвувањето на овој текст доволно говори фактот дека во ноември 2000 во пет градови во Македонија е извршена презентација на предложените измени и дополнувања на Законот за локалната самоуправа пред градоначалници и претседатели на советите на општините во Република Македонија и многу од нивните предлози и мислења се вградени во него.

При изготвување на Предлогот се водеше сметка и за: прописите на Европската Унија; прописите на Советот на Европа; и Препораката 82 (2000) на Конгресот на локални и регионални власти на Советот на Европа за ситуацијата во локалната демократија во Република Македонија.

При конципирањето на новиот Закон за локална самоуправа што ви го нудиме денес

се дојде од фактот дека на сите жители треба да им биде определен минимум на услуги, кои мора да се обезбедат и кои мора да потекнуваат не само од националните туку и од европските правни инструменти кон кои пристапила државата.

Се разбира кога на локалните власти се пренесуваат овластувањата, неопходно е да се обезбеди овие власти да ги имаат неопходните финансиски или други ресурси за да ги извршуваат задачите кои им се доверени.

Почитувани пратеници,

На крај да го повторам ставот, односно причините зошто го предлагаме овој закон да биде донесен по итна постапка.

Согласно член 344 од Деловникот на Собранието на Република Македонија се предлага Предлогот за донесување на законот за локалната самоуправа да се донесе по итна постапка како неодложна потреба.

Неопходноста за ваквиот предлог произлегува од потребата за реализација на одредбите од Рамковниот договор помеѓу политичките партии склучен на 13. 8. 2001 година, во Охрид, со кои се предвидува донесување на Законот за локална самоуправа во рок од 45 дена од денот на потпишувањето на Рамковниот договор.

Овој закон е прв закон со кој што започнува процесот на децентрализацијата на власта во сверата на локалната самоуправа.

Заради тоа предлагам Предлогот на законот за локалната самоуправа да се претресе на иста седница на Собранието на која се претресува и Предлогот за донесување на законот за локална самоуправа.

Заради тоа ве повикувам да го усвоите текстот на овој системски закон, кој треба да создаде стабилна основа за понатамошните реформски процеси.

Вашата подршка ни е потребна не само заради остварување на наведените цели, туку и заради понатамошната имплементација на реформата на локалната самоуправа, еден од најсложените и најкомплексните реформски зафати кои можат да се одвиваат во една земја, кој бара редефинирање на многу односи во државата и кој не може да се постигне без максимална подршка на целокупната заедница.

Ви благодарам на вниманието.

СТОЈАН АНДОВ:

Ние сега ќе прекинеме со работа, а ќе продолжиме утре со почеток во 12.00 часот. А дотогаш во согласност со договорите кои се постигнати меѓу координаторите на пратеничките групи овде, а пренесено му е на министерот за што станува збор. Министерот за локална самоуправа со надлежни други министри да обезбеди атмосфера на максимална флексибилност и разбирање и меѓусебна согласност за да ни олесни многу

амандманската расправа овде. Значи до 12,00 часот тоа да го завршите.

Друго, најдоцна во 10,00 часот го молам претседателот на Законодавно-правната комисија да закаже седница утре со почеток во 10,00 часот, таа Комисија да одржи седница по овој закон и амандмани од формална гледна точка што треба да се дадат, да се дадат на време за да после немаме прекин во работата на седницата на Собранието.

Ја прекинувам седницата.

(Седницата прекина со работа во 15,50 часот).